Огляд сприяння зовнішньоекономічній діяльності Німеччини

Роберт Кірхнер/Рікардо Джуччі

Німецька консультативна група з питань економічних реформ в Україні

Презентація для міністерства економічного розвитку та торгівлі України

Берлін/Київ, Лютий 2011р

© German Advisory Group

Зміст

1. **Вступ**
2. **Загальні положення політики сприяння зовнішньоекономічній діяльності Німеччини**
3. **Інституції сприяння зовнішньоекономічній діяльності Німеччини**
4. **Інструменти сприяння зовнішньоекономічній діяльності Німеччини**
5. **Резюме та висновки для України**
6. **Контактна інформація**

© German Advisory Group

1. Вступ

- **Німеччина – один із найбільших експортерів світу**
- **Тому експорт грає вирішальну роль для економічного розвитку країни:**
  - **майже половина економічної потужності і**
  - **кожне четверте робоче місце залежить від експорту товарів та послуг**
- **Експорт — важливий для економічного росту, зайнятості та добробуту**

Висновок 1: Для Німеччині як один з провідних експортерів світу, зовнішньоекономічна діяльність грає вирішальну роль

© German Advisory Group

2. Загальні положення політики сприяння зовнішньоекономічній діяльності Німеччини

- **Мета: Розвиток і посилення економічної конкуренції, торгівлі та співпраці на міжнародному рівні, що приносить добробут всім учасникам ринку**
- **А саме: держава підтримує закордонну діяльність німецьких підприємств різними способами:**
  - **відкриття та збереження ринків**
  - **покращення рамкових економічних умов**
  - **зниження бар'єру доступу до ринків та підвищення їхньої прозорості**
- **Зовнішня економічна політика керується міністерством економіки Німеччини (Bundeswirtschaftsministerium, BMWi), згідно із загальною концепцією політики формування економічного порядку (у т.ч. невтручання у ринок)**
- **Політика сприяння зовнішньоекономічній діяльності спрямована особливо на** малі та середні підприємства, **у яких обмеженіресурси для виходу на закордонні ринки**

Висновок 2: Зовнішньоекономічна політика є важливим фактором успіху німецьких підприємств за кордоном

© German Advisory Group

3. Інституції сприяння зовнішньоекономічній діяльності

- **Узгоджений розподіл завдань між державою і економікою**
- **Три основні “стовпи” політики сприяння зовнішньоекономічної діяльності, що виникли історично:**
  1. Закордонні представництва Німеччини (Посольства та консульства)
  2. Зовнішньоторговельні палати (Auslandshandelskammern, AHK),

     делегати та представники німецької економіки
  3. Germany Trade & Invest (gtai)
- **Інші важливі інституції:**
  - **державні: німецькі федеральні землі, регіони, місцеве самоврядування**
  - **в економічній сфері: торгово-промислові палати, головні об'єднання економіки, регіональні ініціативи, об'єднання на рівні федеральних земель**

© German Advisory Group

3.1. Закордонні представництва

- **<u>Діяльність</u>: В рамках їхньої діяльності представництва підтримують інтереси німецьких підприємств у закордонних державних установах**
- **<u>Мережа</u>: МЗС Німеччини з понад 220 посольствами та консульствами**
- **Важливо саме в країнах, де відсутні інші стовпи зовнішньоекономічної політики**
- **Елементи:**
  - **налагодження контактів**
  - **організація заходів (напр., круглі столи, конференції послів)**
  - **розширення інформації про проекти та оголошення тендерів**

© German Advisory Group

3.2. Зовнішньоторговельні палати / Делегати та представники німецької економіки

- **<u>Мережа</u>: 120 палат, офісів делегатів та представництв, які працюють в понад 80 країн світу**
- **Регіональний розвиток мережі в діалозі з німецькою економікою**
- **<u>Діяльність</u>: Підтримка інтересів німецької економіки у інших країнах, сприяння економічному обміну**
- **Сервісні послуги (платні):**
  - **консультації та аналізи ринків та продуктів**
  - **консультативно – інформаційні послуги, дослідження підприємств,**
  - **представництво на виставках / ярмарках за кордоном,**
  - **консультації та супроводження проектів, консультація з юридичних і митних питань**
  - **професійне навчання та підвищення кваліфікації,**
  - **сприяння встановленню контактів між підприємствами і організація зустрічей підприємців**

© German Advisory Group

3.3. Germany Trade & Invest (gtai)

- **Товариство для зовнішньоекономічної діяльності („Trade“) і локального маркетингу („Invest“) Федеративної Республіки Німеччини**
- **<u>Діяльність (у зовнішньоекон. сфері)</u>: пропонує німецьким підприємствам щоденно оновлену інформацію про:**
  - **закордонні ринки,**
  - **тендери за кордоном,**
  - **інвестиції та проекти розвитку,**
  - **правові та митні умови,**
  - **ділові інтереси закордонних підприємств**
  - **адреси адвокатів (особливо в питаннях патентного права) і інша контактна інформація за кордоном**
  - **проекти в рамках міжнародної співпраці у сприянні економічного розвитку**
- **<u>Мережа</u>: Міжнародна мережа з 50 кореспондентів**

© German Advisory Group

4. Інструменти сприяння зовнішньоекономічній діяльності

- **Федеральний уряд підтримує німецькі підприємства різними інструментами для відкриття та збереження ринків**
- **Центральний координатор — Міністерство Економіки в тісній співпраці з економічною сферою**
- **Інструменти:**

1. Страхування ризиків/фінансування

- **гарантії для інвестицій**
  - **обсяг покриття: до 5 млн євро без зборів за послуги – важливо для малих та середніх підприємств**
- **гарантії по експортним кредитам (“Hermes”)**

© German Advisory Group

4. Інструменти сприяння зовнішньоекономічній діяльності

- непов'язані фінансові кредити (UFK)
  - гарантії та запорука на запит внутрішнього кредитора
- фонди для фінансування проектних досліджень
  - напр., про можливості реалізації проектів

1. Участь у закордонних ярмарках

- важливий інструмент для маркетингу та для інформації про експорти

2. Сприяння збуту та співпраці

- кооперaційні біржі та поїздки делегатів-підприємців
- мережа міжнародної кооперації у сфері технології
- спеціальна підтримка маркетингу для східнонімецьких малих та середніх підприємств

3. Політична допомога для важливих експортних проектів

© German Advisory Group

Екскурс: iXPOS – веб-портал для зовнішньої економіки

- **Спільний проект найважливіших акторів під керуванням gtai**
- **Фокусування всіх сервісних послуг на одній центральній платформі**
  - **понад 250 акторів у галузі сприяння зовнішній економіці пропонують актуальні пропозиції, послуги та інформації на даному порталі**
- **Підвищує транспарентність і пов'язує інституції сприяння зовнішній економіці**
- **Важливо саме для малого і середнього бізнесу, оскільки покращує їхний доступ до закордонних ринків**
- **Посередництво для ділових контактів у кооперацийній біржі он-лайн**

© German Advisory Group

5. Резюме та імплікації для України

- **Німецька зовнішньоекономічна політика підтримує та сприяє інтересам німецьких підприємств за кордоном різними засобами**
- **Це — центральний елемент економічної політики завдяки глобалізації та орієнтації німецької економіки на експорт**
- **Її розвиток відбувається у тісному діалозі з німецькою економікою**
- **Пов'язана з загальною концепцією політики формування економічного порядку у соціальній ринковій економіці**

© German Advisory Group

Висновки для України

- **Структура інституцій із сприяння зовнішній економіці виникла історично, тому її не можна просто перенести на Україну**
- **Можлива вихідна позиція: відділи з економічних питань в українських посольствах за кордоном**
- **Важливим фактором є застосування базових принципів політики економічного порядку:**
  - **Базою має бути ініціатива (приватного) бізнесу, який несе економічні ризики. Політика тільки сприяє.**
  - **Нейтралітет політики щодо окремих підприємств**
  - **Сприяння приватному сектору (не державним підприємствам)**
  - **Фокусування на малий та середній бізнес, а не на великі підприємства, які можуть це фінансувати власними коштами**

© German Advisory Group

6. Контакт

Роберт Кірхнер
kirchner@berlin-economics.com

Deutsche Beratergruppe Ukraine
c/o BE Berlin Economics GmbH
Schillerstr. 59, D-10627 Berlin
Tel: +49 30 / 20 61 34 64 0
Fax: +49 30 / 20 61 34 64 9
E-mail: info@beratergruppe-ukraine.de
www.beratergruppe-ukraine.de

© German Advisory Group